

Ukiumoortumik nalunaarusiaq 2024

Det Psykiatriske Patientklagenævn i Grønland

Februar 2025

Imarisai

Siulequtsiussaq	3
IMM. I: Tarnimikkut Nappatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut.....	4
IMM II: 2024 – Suliat amerlassusaat, immikkoortiternerat il.il.	5
Aalajangiisartut 2024-imi maalaarutininik qulinik tigusaqarput, taakkunanga Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmuut naammagittaalliuteqartoqangilaq.	5
IMM III: Tunngaviusumik ajornartorsiutit.....	7

Siulequtsiussaq

Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut (Aalajangiisartut) suleriaasissaat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 15, 2. december 2013-imeersoq § 16 naapertorlugu, Aalajangiisartut ukiut tamaasa suliatik pillugit nalunaarusiamik tamanut saqqummiussisassapput. Ukiumoortumik nalunaarusiaq Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortaq suleqatigalugu suliarineqassaaq, taamaammallu Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortamut saqqummiuteqqaarneqarsimalluni. Unammilligassat ukiumoortumik nalunaarusiami Aalajangiisartunit uparuarneqartut suliniutaajuarnarat, Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortamit oqaatigineqarpoq

Aalajangiisartut tarnimikkut nappaatillit pillugit inatsimmi § 46 naapertorlugu pilersinneqarput. Aalajangiisartut pinngitsaaliissummik unitsinneqarneq, pinngitsaaliissummik uninngatikkallarneqarneq, immikkoortortamit qimaasimanermi pinngitsaaliissummik utertitaaneq, pinngitsaaliissummik nakorsarneqarneq, angerlareernermi pinngitsaaliissummik malinnaavigineqarneq, pinngitsaaliissummik aalaakkerneqarneq, nukiit atorlugit pissaanermik atuineq, illersuiniarluni aalaakkiineq, nal. ak. 24 -it sinnerlugit immikkut nakkutigineqarneq kiisalu matunik parnaarsineq pillugit maalaarutit suliasaraat.

Tarnimikkut nappaatillit pillugit inatsimmi § 46 naapertorlugu Aalajangiisartut eqqartuussissuserisumik siulittaasoqarput, Nunatsinni nakorsaaneq tarnimikkut nappaatillit qanigisaasullu peqatigiiffiannit sinniisoq ilaasortaallutittaaq.

Aalajangiisartut allatseqarnikkut Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmit isumagineqarput.

IMM. I: Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut

1.1. Katitigaanerat

Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut (Aalajangiisartut) siulittaasuat 2024-imi tassaavoq eqqartuussissuserisoq Kista Høegh Niclasen. Siulittaasumut sinniisussatut toqqagaavoq eqqartuussissuserisoq Charlotte Pedersen.

Aalajangiisartuni nakorsatut ilaasortaq 2024-imi tassaavoq Nunatsinni Nakorsaaneq Henrik L. Hansen. Dorthe Kreutzmann Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmeersoq nakorsatut ilaasortamut sinniussuusimavoq.

Tarnimikkut nappaatillit qanigisaasullu peqatigiiffianni siulittaasooq Esekias Therkelsen 2024-imi Aalajangiisartuni ilaasortaavoq. 2024-imi Cecilie Marie Hardenberg Esekias Therkelsenimut sinniisussatut toqqagaavoq.

2024-imi Aalajangiisartunut allataaneq Flavia Lyberthimit Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmeersumit isumagineqarpoq.

1.2. Piginnaatitaaffiit suliassallu

Aalajangiisartut maalaarutiniq pinngitsaaliissummik iliuuseqarnissamik aalajangernernut, aallaqqaasiummi nassuiarneqartunik, suliaqartarput.

Napparsimasut tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortami uninngasut, qulaani pineqartut arlaannik pinngitsaaliineqartut maalaarutaat, Aalajangiisartut suliarisarpaat. Maalaarut, napparsimasup siunnersortaa aqutigalugu Aalajangiisartunut nassiunneqartarpoq imal. allaganngorlugu oqaatsitigulluunniit napparsimmavimmi sulisunut apuunneqartarluni, sulisullu maalaarut suliamullu tunngatillugu allakkiat ilanngullugit (nakorsap uppersaataa, napparsimasooq pillugu allattugaatit, uninnermut tunngatillugu pappiaqqat, pinngitsaaliissummik iliuuseqarnernut nalunaarsuiffiit il.il.), maalaarut tiguneqarniariarpat, ingerlateqqittarlugu.

Aalajangiisartut- ass. piginnaatitaaffimmik avataaniinnera pissutigalugu, maalaarut itigartissinnaavaat imal. suliarisinnaavaat. Aalajangiisartut maalaarummik aalajangiinerat pinngitsaaliissummik iliuuseqarnermik akuersinerusinnaavoq imal. eqqunngitsuuneraanerusinnaalluni. Pinngitsaaliissummik nakorsarneqarnissamik aalajangiineq maalaarutaappat, Aalajangiisartut aalajangiineq akuerisinnaavaat itigartissinnaalluguluunniit.

Pinngitsaaliissummik nakorsartinneq pillugu maalaarutaappat aalajangiisoqartinnagu kinguartitassaq, Aalajangiisartut ulluinnat arfineq marluk qaangiutsinnagit aalajangiissapput. Pinngitsaaliissummik iliuuseqarnerit allat pillugit maalaaruteqarnermi, Aalajangiisartut sapinngisamik piaarnerpaamik aalajangiissapput maalaarutillu Aalajangiisartunit tiguneqarneraniit ullut 14-it qaangiutsinnagit aalajangiisoqanngippat, Aalajangiisartut patsisaasumik qaqugulu aalajangiisoqarnissaata naatsorsuutigineqarneranik, napparsimasooq siunnersortaalu ilisimatissavaat.

Aalajangiisartut ataatsimiinneri Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortami ingerlanneqartarput. Ataatsimiinnissani nakorsaaneq, napparsimasoq, napparsimasup siunnersortaa kiisalu tarnimikkut nappatilinnut immikkoortortami sulisut allat naapertuuttut aggersarneqartarput. Aalajangiisartut ataatsimiinnerup naammassinerani suliaq pillugu aalajangiisarput, aalajangiinerullu suliami illuatungeriinnut, ataatsimiinnerup kingorna ulluinnaap ataatsip marlulluunniit qangiunneranni, nassiunneqarnissaa anguniagaasarluni, aalajangiinerli nutseqqaagassaasarmat ilaatigut nassiunniarneranut tamanna kinguarsaataasinnaasarpoq.

1.3. Suliat aalajangiinerillu pillugit nassuiaat

Suliaq, napparsimasup Aalajangiisartunut maalaarutaatut imal. maalaarutitut, ataatsimiinnermi aalajangersimasumi suliarineqartutut, nassuiarneqarpoq. Maalaarut qassinilluunniit immikkoortoqaraluarpat ataatsimoortutut nassuiarneqarpoq. Napparsimasoq taanna kingusinnerusukkut pinngitsaaliissummik iliuuseqarfigineqarneq pillugu nutaamik maalaaruteqarpat, taanna suliatut nutaatut isigineqassaaq.

Aalajangiineq akuersinertut itigartitsinertulluunniit nassuiarneqarpoq. Nassuiaat taanna suliap aalajangiinerlik arlalinnik imaqarsinnaanerani isumaqarpoq. Aalajangiisartut ass. pinngitsaaliissummik iliuuseqarnernik assigiiaanik arlalinnik, ass. pingasoriarluni pinngitsaaliissummik aalaakkiinernut tunngatillugu aalajangiippata, naatsorsueqqissaarnermi taakku aalajangiinertut pingasutut nalilerneqassapput. Taamatuttaaq aalajangiineq ass. pinngitsaaliissummik uninngatitsigallarnermik akuersinermik itigartitsinermillu ass. tamatuma attatiinnarnissaanik imaqarpat, taakku naatsorsueqqissaarnermi aalajangiinertut marluttut naatsorsorneqassapput.

IMM II: 2024 – Suliat amerlassusaat, immikkoortiternerat il.il.

Aalajangiisartut 2024-imi maalaarutiniq qulinik tigusaqarput, taakkunanga Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmuut naammagittaalliuteqartoqanngilaq.

Maalaarut ataaseq napparsimasup siunnersortaa aqqutigalugu utertinneqarmat naatsorsueqqissaarnermi ilanngunneqanngilaq.

Aalajangiisartut agguaqatigiissillugu sulianik ingerlatsinermut piffissaq atortagaat 2024-imi ullunik 11,4-inik sivisussuseqarpoq. Sulianik ingerlatsinermi piffissap atorineqartartup, suliap Aalajangiisartunit tiguneqarneraniit aalajangikkap napparsimasumut nassiunneqarnissaata tungaanut naatsorsorneqartarnera, oqaatigineqassaaq. Taamaalilluni suliamik ingerlatsinermi- napparsimasup maalaarutaata tiguineraniit paasissutissat allakkiallu naapertuuttut Aalajangiisartunit pissarsiarineqarnissaasa tungaanut- piffissaq ilaavortaaq. Taamatuttaaq suliamik ingerlatsinermi arfininngornerit, sapaatit nalliuttullu piffissamik atuinermut ilaapput.

2024-imi maalarutit pingasut pinngitsaaliissummik nakorsartinnissamut tunngasut, Aalajangiisartut aalajangiinissaasa tungaanut kinguartinneqartut tiguneqarput.

Aalajangiisartut sulianik ingerlatsineranni maleruagassat pingaarnersaat tassaavoq

Aalajangiisartut ataatsimiinnerisa Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortami ingerlanneqartarnerat. Taamaalillutik 2024-imi suliani qulaaluani qulaaluat tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortami ataatsimiissutaapput.

Suliamut atatillugu ataatsimiinnermi Aalajangiisartut aalajangiivigisaanni, nakorsaq, napparsimasoq napparsimasumullu siunnersorti ilaasimanersut, immikkut allassimasarpoq.

2024-imi ataatsimiinnerni tamani napparsimasoq peqataavoq. Ataatsimiinnermilli ataatsimi napparsimasoq televideokkut peqataalluni. Suliani tamani nakorsaaneq napparsimasumut akisussaasoq peqataasarpoq. Suliani arfineq marlunni napparsimasup siunnersortaa peqataavoq.

2024-imi aalajangiivigisat pinngitsaaliissummik iliuuserisanut ataasiakkaanut agguataarneqarnerat	
Pinngitsaaliissummik unitsitaasut	5
Pinngitsaaliissummik uninngatinneqarallartut	3
Pinngitsaaliissummik aalakkerneqartut	0
Matunik parnaarsineq	0
Eqqissisaatinik nakorsarneqartut	4
Pinngitsaaliissummik nakorsarneqartut	0
Aalajangiivigisat katillugit	12

Aalajangiinerni aqqaneq marlunni pinngitsaaliissummik iliuuserisaq Aalajangiisartut akueraat.

Tamatuma saniatigut Aalajangiisartut suliami ataatsimi, allattugaatinut nalunaarsuinermit unitsitaanermullu atatillugu pappiaqqanik misissuinnermi peqqissaarneroqqusipput. Aalajangiisartut suliami ataatsimi nakorsaaneq allagai napparsimasup qanoq inneranik nassuiaatitaqanngimmata, amigaateqarnerarlugit isornartorsiuipput. Naggataagut suliami ataatsimi nakorsaanissamut pilersaarusiortoqarsimannginnera, Aalajangiisartunit isornartorsiorneqarpoq.

Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut, napparsimasup siunnersortaataluunniit qinnutigippagu, pinngitsaaliissummik unitsinneqarneq, pinngitsaaliissummik uninngatikkallarneqarneq, immikkoortortamit qimaasimanermi pinngitsaaliissummik utertitaaneq, pinngitsaaliissummik nakorsartinneq, § 17 naapertorlugu napparsimmavimmiit angerlareernermi pinngitsaaliissummik malitseqartitsineq, pinngitsaaliissummik aalaakkiineq, pinngitsaaliissummik nukiit atorlugit pissaanermik atuineq, illersuiniarluni aalaakkiineq, immikkut nakkutigineqarneq nal. ak. 24 ini attatiinnarneqartoq kiisalu immikkoortortami matunik parnaarsuinermit tunngatillugu aalajangiinertik, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 28-mi maleruagassat naapertorlugit eqqartuussivimmu suliaannorlugu tunniussinnaavaat.

2024-imi Aalajangiisartut aalajangigaannik naamagittaalliuteqartoqanngilaq.

IMM III: Tunngaviusumik ajornartorsiutit

2024-imi Aalajangiisartut sulineranni apeqqutinik tunngaviusunik oqaluuserinninnissaq suliaqarnissarluunniit pisariaqarsimanngilaq

Allaffissornikkut pissutsit suli pitsaasumik ingerlanngillat taamatuttaaq immikkoortortami ilinniagaqassutsikkut unammilligassat annertuut iliuuseqarfiginissaannut suliassanullu tarnimikkut nappaatillit pillugit inatsimmut attuumassutilinnut ilinniarsimasunik pisarialinnik atorfinitsitsiniarnermut atatillugu, annertoqisunik unammilligassaqaqarnera, taamaalillutillu akuttunngitsunik taartaasartunit tamakkiisumik piginnaaneqanngitsunit isumagineqartarnerat, Aalajangiisartunit maluginiarneqarluni.